

Dato	11. mars 2020 kl. 11.30 – 12. mars 2020 kl. 13.00
Sted	Park Inn by Radisson Oslo Airport, Gardermoen Hotel

Til stede: Geir Øien (leder)
Nuria Espallargas (dag 1)
Ellen-Marie Forsberg
Marianne Fyhn
Lars Holden
Shahzad Rana
Eivind Valen

Forfall: Heidi Austlid, Agnete Fredriksen, Rita Glenne og Stephen McAdam

Observatører (dag 1): Marit Wårum (JD) og Sunniva Tofte (FD)

Til stede fra Forskningsrådet: Anne Kjersti Fahlvik, Hilde Erlandsen, Vidar Skagestad, André Fossen
Mlonyeni, Aase M. Hundere, Jacob E. Wang, Helge Rynning, Øystein Rønning og Trine Paus

Sak PSTEKNO 01/20 Godkjenning av sakslisten

Vedtak: *Sakslisten godkjennes.*

Sak PSTEKNO 02/20 Referat fra møte PSTEKNO 3/2019 og sirkulasjonssakene PSTEKNO 40/19, 41/19 og 42/19

Saksdokument: Saksfremlegg vedlagt godkjent referat fra møte 3/2019 og fra tre saker som styret behandlet på sirkulasjon i etterkant av møtet.

Vedtak: *Referatene tas til etterretning.*

Sak PSTEKNO 03/20 Vurdering av habilitet

Saksdokument: Saksfremlegg som redegjør for prinsippene for habilitetsvurdering.

Styret har to bevilgningssaker til behandling. Styreleder understreket at det bedre å melde seg inhabil en gang for mye enn en gang for lite. Inhabilitet vil i mange tilfeller falle bort når styret foretar *en bloc* vedtak basert på besluttede terskelverdier, slik det legges opp til i bevilgningssak 07.1/20.

Vedtak: *Bevilgningsvedtak i sak PSTEKNO 07.1/20 gjøres en-bloc etter fastlagt prosedyre, slik at inhabilitet faller bort. Ingen inhabilitet meldt for de øvrige sakene.*

Sak PSTEKNO 04/20 Innspill til Forskningsrådets strategi

Saksdokument: Saksfremlegg vedlagt styreleders kommentarer til strategien.

Styreleder orienterte kort om innspill til strategien som han ga i møtet med de andre porteføljestyrelederne, og at disse i stor grad var sammenfallende med innspillene til de andre. Styret sluttet seg til styreleders ønske om at

porteføljestyret leverer et formelt innspill innen fristen 18. mars. I den påfølgende diskusjonen hadde styret en rekke refleksjoner rundt og synspunkter på strategien, som administrasjonen vil sammenstille til et høringsinnspill.

Vedtak: *Styreleder gis fullmakt til å godkjenne porteføljestyrets høringsinnspill til Forskningsrådets strategi etter at dette har vært sirkulert til styret.*

Sak PSTEKNO 05/20 Porteføljestyling: Porteføljeanalyser

Saksdokument: Saksfremlegg med fire vedlegg: 1. Porteføljeanalyse ansvarlig forskning og innovasjon, 2. Porteføljeanalyse nanoteknologi, 3. Porteføljeanalyse bioteknologi og 4. Porteføljeanalyse IKT og oppsummering fra styrets miniseminar om IKT og digitalisering.

Administrasjonen innledet med en orientering om enhetlig porteføljestyling som prinsipp for Forskningsrådets investeringer i forskning og innovasjon. Hvert styre er ansvarlig for en portefølje som skal styres etter samme logikk og samme sett med bakgrunns- og styringsdokumenter. Investeringsprosessen er flerårig, og selve styringen ligger i de valgene som styret gjør det første året gjennom sine investeringsplaner og tildelt budsjett. Investeringsplanene skal være en operasjonalisering av porteføljeplanen, og må derfor oppdateres årlig basert på analyser av porteføljen.

Styret kommenterte at 2 år er lang planleggingshorisont, og at det derfor er viktig at planene er fleksible og åpne nok til at styret kan handle raskt når det oppstår særskilte behov. I en verden i rask endring handler dette både om å utvide handlingsrommet gjennom å finne nye samarbeidspartnere, og å forholde seg aktivt til hvordan andre aktører, for eksempel EU, agerer. Videre ble det framhevet at styret ikke må frasi seg muligheten til å kunne sette midler raskt i arbeid, f.eks. gjennom å plukke opp og finansiere søknader som andre allerede har evaluert. Styreleder understreket at det er viktig å få relevante aktørers stemme inn i det videre arbeidet, både for å sikre legitimitet og for å få et best mulig beslutningsgrunnlag.

Sak PSTEKNO 05.1/20 Miniseminar ansvarlig forskning og innovasjon

Styremedlem Ellen-Marie Forsberg innledet seminaret med en forberedt presentasjon om hva samfunnsansvarlig forskning og innovasjon (RRI) er, hvorfor RRI er viktig og hvordan det jobbes med RRI i Forskningsrådet og i EU. Etter et lite gruppearbeid, diskuterte styret bl.a. hva som bør gjøres videre på RRI-feltet og hvordan styret kan eksperimentere sammen med andre relevante aktører i FoU-systemet.

Det er utarbeidet en egen oppsummering av styrets diskusjon.

Sak PSTEKNO 05.2/20 Miniseminar nanoteknologi

Administrasjonen innledet seminaret og styremedlemmene Nuria Espallargas og Marianne Fyhn holdt forberedte innlegg hhv. om materialteknologi og nanomedisin. Styret hadde deretter en bred diskusjon om behovet for kunnskapsutvikling på feltet, bl.a. i lys av internasjonale trender, globale bærekraftutfordringer, nasjonale behov og forutsetninger samt ambisjonene for utvikling av nytt og eksisterende næringsliv.

Det er utarbeidet en egen oppsummering av styrets diskusjon.

Sak PSTEKNO 05.3/20 Miniseminar bioteknologi

Administrasjonen innledet seminaret og deretter holdt styremedlem Eivind Valen et forberedt innlegg. I styrets påfølgende diskusjon ble bl.a. kompetansebehov i norsk bioteknologisk FoU, bioteknologiens anvendelsesområder og verdikjede, potensialet i konvergens, behovet for grunnleggende forskning og mulighetene for næringsutvikling løftet fram.

Det er utarbeidet en egen oppsummering av styrets diskusjon.

Sak PSTEKNO 05.4/20 Oppfølging av miniseminar IKT

Administrasjonen oppsummerte kort hovedpunkter fra diskusjonen i IKT-miniseminaret i forrige styremøtet. Det ble understreket at IKT-satsingen, slik den er diskutert av styret, vil kunne svare ut både den nasjonale strategien for kunstig intelligens som nylig er kommet, og den nye strategien for Forskningsrådet.

Vedtak: *Administrasjonen arbeider videre med porteføljeplanen i tråd med styrets diskusjon og prioriteringer.*

Sak PSTEKNO 06/20 Porteføljestyling: Workshop om målbildet i porteføljeplanen

Saksdokument: Saksfremlegg om investeringsmål i porteføljeplanen.

Styret var invitert til workshop med gruppearbeid og felles diskusjoner for å komme fram til mulige investeringsmål som kan brukes i porteføljeplanen for muliggjørende teknologier. Som innledning til gruppearbeidet gikk administrasjonen gjennom intervensjonslogikken som skal ligge til grunn for porteføljeplanen, og redegjorde for hvordan investeringsmålene (brukermål og samfunns mål) skal bygge opp under målbildet i strategien.

Styret kommenterte at genuin nasjonal porteføljestyling vil kreve at de tiltak som ulike aktører iverksetter blir sett i sammenheng. Bærekraftig utvikling må ligge som en paraply over styrets arbeid, og det blir viktig å sikre en god feedback-sløyfe, slik at kursen kan justeres underveis.

Etter gruppearbeidet og en presentasjon av dette, hadde styret en bred diskusjon, der det bl.a. ble vist til at den transformasjonen vi går gjennom handler om andre ting enn teknologi. Det er derfor behov for forskning langs hele verdikjeden, og hum-sam-forskning må koples til teknologiutviklingen. Det holder heller ikke å investere i IKT, kompetanse må inn overalt og tidligere enn på universitetsnivå. Kompetanseprofilen til fremtidens forskere vil ikke være som i dag. Det er også behov for å vurdere endringer i dimensjoneringen av enkelte fagfelt, og å bidra til at de gode fagmiljøene som er bygget opp over tid, eksempelvis innenfor petroleum, kan koples sammen og til muliggjørende teknologier, slik at brede, tverrfaglige og transdisiplinære miljøer kan ta en internasjonal rolle i å nå felles bærekraftsmål og samtidig bidra til norske arbeidsplasser. Videre ble det påpekt at teknologiutvikling for bærekraftutfordringer favner vidt, og at det vil være naturlig å rette innsats mot strategiens strategiske områder. De muliggjørende teknologiene må videreutvikles også som egne fagområder, ikke bare som støtte for andre.

Styreleder rundet av seminaret med å påpeke behovet for en bred elektronisk innspillsprosess, der alle relevante aktører inviteres med. Administrasjonen sluttet seg til vurderingen, men viste til at det er knapt med tid, ettersom versjon 1.0 av porteføljeplanen skal vedtas av Styret i juni. Administrasjonen planlegger å ha klar et utkast til porteføljeplan i slutten av april, og vil sende dette ut til styremedlemmene for kommentarer før versjon 1.0 ferdigstilles på styremøtet i mai. En medvirknings- og forankringsprosess som skal munne ut i versjon 2.0, må derfor utsettes. Styreleder oppfordret styremedlemmene til å fortløpende sende eventuelle innspill til planen på epost til administrasjonen, gjerne med kopi til hele styret.

Vedtak: *Porteføljestyrets innspill til problemstillinger og investeringsmål tas med inn i det videre arbeidet med porteføljeplanen.*

Sak PSTEKNO 07/20 Bevilgninger

Sak PSTEKNO 07.1/20 IKTPLUSS – Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor

Saksdokument: Saksfremlegg med to vedlegg: 1. Innstillingsdokumenter og 2. Liste innstilte søknader.

Saken omhandler avslag og bevilgning til mottatte søknader om Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor innenfor temaet "Digitalisering". Styrets behandling av saken er redegjort for i eget investeringsreferat fra møte PSTEKNO 1/2020.

Sak PSTEKNO 07.2/20 NANO2021 – Søknad til behandling etter klage

Saksdokument: Saksfremlegg om ny behandling av søknad etter klage

Saken omhandler en søknad om Innovasjonsprosjekt i næringslivet som er behandlet på nytt etter klage på avslag. Styrets behandling av saken er redegjort for i eget investeringsreferat fra møte PSTEKNO 1/2020.

Sak PSTEKNO 08/20 Andre bevilgninger på porteføljestyrets ansvarsområde

Saksdokument: Saksfremlegg om andre bevilgninger på porteføljestyrets ansvarsområde.

Administrasjonen orienterte kort om beslutninger og bevilgninger som berører budsjettformålene IKTPLUSS, BIOTEK2021 og NANO2021, som andre beslutnings- og bevilgningsorganer enn styret selv har foretatt i etterkant av styremøte 3/2019.

Vedtak: *Porteføljestyret tar rapporteringen til etterretning.*

Sak PSTEKNO 09/19 Orienteringer

Det ble ikke lagt frem noen orienteringssaker for styret.

Sak PSTEKNO 10/20 Møteplan og årshjul

Saksdokument: Saksfremlegg med oversikt over saker som er planlagt lagt fram for porteføljestyret i 2020-2021.

Styret diskuterte muligheten for å invitere inn eksterne aktører til styremøtene, som ledd i en interessentdialog. Noe tid kunne f.eks. bli avsatt til dette på hvert møte. Det ble også vist til behovet for dialog med relevante porteføljestyreledere for å unngå silotenkning.

Vedtak: *Porteføljestyret tar orienteringen til etterretning med de innspill som ble gitt i møtet.*

Sak PSTEKNO 11/20 Eventuelt

Styret satte av tid torsdag morgen til å diskutere de utfordringene som koronaviruset bringer med seg, og hva Forskningsrådet konkret gjør og kan gjøre i denne situasjonen.

Administrasjonen understreket at myndighetenes anbefalinger blir fulgt, og at det allerede er tatt en rekke grep for å hindre smitte, herunder avlysning av arrangementer og tilrettelegging for elektroniske ekspertpanelmøter. Det er også gått ut en hasteutlysning på 30 mill. kroner til forskning på spørsmål som er relevante for å håndtere koronavirusutbruddet. Det er tett dialog med både FoU-institusjoner, næringsliv og departementene om behovet for ekstraordinære tiltak.

Styret påpekte at mange bedrifter vil få store problemer, og at dette får konsekvenser også for instituttsektoren. I tillegg vil mange igangværende prosjekter stoppe opp i hele forsknings- og innovasjonssystemet. Det ble vist til at Forskningsrådets overføringer åpner et handlingsrom som nå bør utnyttes klokt, bl.a. ved å foreta raske investeringer i prosjekter som allerede er ferdigbehandlet og prioritert. Et samlet styre understreket at det er nødvendig at Forskningsrådet både initierer tiltak og forskning relatert til smittespredning, iverksetter tiltak for å sikre unike data fra denne krisen til senere forskning samt iverksetter motkonjunkturtiltak som gir likviditet i FoU-miljøene.

Sak PSTEKNO 12/20 Godkjenning av vedtaksprotokoll

Forslag til vedtaksprotokoll ble gjennomgått i plenum.

Vedtak: *Protokollen godkjennes.*

Sak PSTEKNO 13/20 Åpen refleksjon og evaluering av møtet

Ikke gjennomført.

Sak PSTEKNO 14/20 Styrets eget møte

Ikke gjennomført.